

කෘෂි තාක්ෂණ තොරතුරු

කෘෂි තාක්ෂණ තොරතුරු කඩිනමින් ගොවි ජනතාව අතරට ලබා දීමේ අත්වැලකි.

කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ ජාතික කෘෂි තොරතුරු හා සන්නිවේදන මධ්‍යස්ථානයේ ප්‍රකාශනයකි.

තාක්ෂණික පත්‍රිකා අංක 04 - 2018 මාර්තු

වී වගාවේ මූල ගැටිති වටපණු හානිය

වී වගාවට හානි කරන වට පණුවන්, කඳ වටපණුවන් හා මූල ගැටිති වටපණුවන් ලෙස ආකාර දෙකක් හඳුනා ගත හැක. කඳ වටපණුවා ශ්‍රී ලංකාවේ වාර්තා වී නැත. ආසියාතික රටවල වී වගාවට හානි කරන මූල ගැටිති වට පණුවා (*Meloidogyne graminicola*) ශ්‍රී ලංකාවේ හම්බන්තොට, ගාල්ල, කැගල්ල, පොළොන්නරුව, කුරුණෑගල හා අම්පාර දිස්ත්‍රික්ක වල සමහර ප්‍රදේශ වලින් වාර්තා වී ඇත.

මූල ගැටිති වටපණුවාගේ ජීවන චක්‍රය

- මූල ගැටිති වටපණුවාගේ ජීවන චක්‍රය සම්පූර්ණ වීමට සති 3-4ක් පමණ ගත වේ.
- ගැහැණු සතෙකු තම ජීවිත කාලය තුළදී බිත්තර 600-800 පමණ දමයි.
- බිත්තර වලින් පිටවන පළමු නොමේරූ වටපණුවා රෝගය පැතිරීමට දායක නොවන අතර දෙවන නොමේරූ වටපණුවා රෝගය පැතිරීමට දායක වේ.
- පරිණත ගැහැණු සතුන් හා පිරිමි සතුන් ද රෝගය පැතිරවීමට දායක නොවේ.

ධාරක ශාක

- බඩඉරිඟු (*Zea mays*)
- මෙනේරි (*Pennisetum glaucum*)
- කුරක්කන් (*Eleusine coracana*)
- සෝගම් (*Sorghum bicolor*)
- තිරිඟු (*Triticum aestivum*)
- මාරුක් (*Echinochloa spp.*)
- ඉලුක් (*Imperata cylindrica*)
- කුඩමැට්ට (*Fimbristylis spp*)
- වෙල් කරාඹු (*Ludwigia spp*)
- ඇටවරා (*Panicum repens*)
- කලාඳුරු (*Cyperus rotundus*)

හානියේ ස්වභාවය

- ගොයම් ශාකයේ මුලේ සනාල කලාප ආශ්‍රිතව අභ්‍යන්තර පරපෝෂිතයෙකු වශයෙන් ජීවත් වන දෙවන නොමේරූ වටපණුවා පිට කරන රසායනික ද්‍රව්‍ය නිසා මුල් වල ගැටිති හටගනී.

- එම නිසා මුල් වල වර්ධනය දුර්වල වී ජලය හා පෝෂක ද්‍රව්‍ය උරා ගැනීම අඩාල වේ.
- එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස වී වගාව පෝෂණ උග්‍රතාවය හෝ ලවණතාවය හෝ නිසා ඇතිවන කහ පැහැයට සමාන පැහැයක් ගනී.
- අවසානයේ ගොයමේ වර්ධනය බාල වී කුරු ස්වභාවයක් පෙන්නුම් කරන අතර අස්වැන්න ද අඩු වේ.
- බොහෝවිට මෙම රෝග ලක්ෂණ කුඹුරේ තැනින් තැන අල්ලි වශයෙන් දැක්නට ලැබේ.

පාලනය

- ආසාදිත කෙෂ්ත්‍ර වලින් අනික් කෙෂ්ත්‍ර වලට ජලය බැස යාම වැළැක්වීම.
- හානිය පවතින කුඹුරු වල බිම් සකස් කිරීමට ගන්නා ආම්පන්න වෙනත් කෙෂ්ත්‍ර වලට භාවිතා කිරීම, අවම කිරීම හෝ භාවිතයට පෙර එම ආම්පන්න වල තැවරී ඇති පස් හොඳින් සෝදා ඉවත් කිරීම.
- ආසාදිත කෙෂ්ත්‍ර වල අස්වැන්න නෙළාගත් පසුව ගැඹුරට සීසා තද හිරු එළියට නිරාවරණය කිරීම.
- බිම් සකස් කිරීමෙන් පසු නියර හොඳින් බැඳ ජලය රඳවා තැබීම.
- කෙෂ්ත්‍රයේ හෙක්ටයාර එකකට අලුත් කුකුල් පොහොර මෙට්‍රික් ටොන් 05ක් යෙදීම.
- නියර වල හා අවට වල් මර්දනය කර වගාව පිරිසිදුව තබා ගැනීම.

වැඩි විස්තර සහ තාක්ෂණික දායකත්වය : වී. ආර්. සරත්චන්ද්‍ර (සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ - වර්ග්‍යේෂණ), ආර්.වී.ඥා.වී.බණ්ඩාර (සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ - වර්ග්‍යේෂණ), ඥා.සී.කාවන්ත (වර්ග්‍යේෂණ සහකාර), ජේ.වී.ඒ.වී.ජේ.කේ.සේනාරත්න (වර්ග්‍යේෂණ සහකාර), ජේ.වී.සී.ජයසිංහ (වර්ග්‍යේෂණ සහකාර -ව්‍යාපෘති) වී වර්ග්‍යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනය, බහලගොඩ, ඉබ්බාගමුව
දුරකථන අංක : 037-2258561

පරිගණක නිර්මාණය : කේ.එම්.ජේ.එම්. ඒකනායක
 සැකසුම : අයි.එස්.එම්. හලිමිදීන් (සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ), කේ.එම් සිරිවර්ධන (තාක්ෂණික සහකාර - කෘෂි ව්‍යාප්ති)
 අධීක්ෂණය හා උපදෙස් : එස්. පෙරියසාමි (අධ්‍යක්ෂ - තොරතුරු හා සන්නිවේදන)